

SLOVENEK

Cena inzeratov:
 Enostopna petina vrata malj
 oglasi po K 4.— in 5.—
 veliki oglasi nad 45 cm vi-
 šine po K 8.—, postana itd.
 po K 12.—
 Pri večjem naročilu popust.
 Izbrnja vsak dan izvzemši
 ponedeljka in dneva po praz-
 niku ob 5. uri zjutraj.
 Mesecna priloga: vestnik SKZ.
 Poština plačana v gotovini.

Uredništvo
 za slovenski št.:
 za vsak letni zapre: Din. 40—
 za pol leta . . . . . 20—
 za četrt leta . . . . . 10—
 za vsa meseca . . . . . 7—50
 za inozemstvo:
 občasno . . . . . Din. 150—
 mesečno . . . . . 12—50
 Sobotna izdaja:
 v Jugoslaviji . . . . . Din. 10—
 v inozemstvu . . . . . 20—
 Pismna štev. 50 par.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rekopisni se ne vračajo, neizbrana pisma se ne
 sprejemajo. Uredn. tel. št. 50, uprava. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Oprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
 Ljubljanske št. 650 za narodno in št. 344 za tiskano,
 Zagreb 39.011, Sarajevo. 7563, Praga in Dunaj 24.797

Ob kronanju Pija XI.

Danes se vrši v Rimu slovesno kronanje novega papeža Pija XI. Lahko rečemo, da se v duhu udeležuje tega slavlja ves kulturni svet, ki s spoštovanjem in začudenjem doživlja resnico besed: »... in peklenska vrata je ne bodo premagale. Zastonj je bila vsa bohotna rast materializma, goljufiva vsa zunanja znamenja, ki so napovedovala njegovo zmago nad kraljestvom božjim na zemlji in njegovim vidnim vladarjem — rimskim papežem. Oropana ali bolje osvobodena vsake materialne moči je zmogala katoliška cerkev in zgolj z moralno močjo svojega vzvišenega, večnega poslanstva prisilila na kolena vesoljni civilizirani svet.

Seveda pa ne manjka majhnih duš, ki skušajo zatemniti to dejstvo in iščejo v novem papežu malenkostnih idej, v katerih se giblje njihov lastni duh. Kakor so začasa vojne italijanski liberalci neprestano napadali papeža, češ da simpatizira s sovražniki Italije in izdaja njene interese, tako so mu avstrijski in posebej slovenski liberalci očitali, da drži z Italijani. Nič drugega ni sedaj ob izvolitvi novega papeža. Italijanski liberalci — vsekakor zadnje vrste — hrume zaradi izjave konklavskega maršala pred množico na sv. Petra trgu, da cerkev vztraja na svojih neodtujljivih pravicah, naši liberalci pa vedo povedati, da bo novi papež vodil »italijansko politiko« in skušajo s tem kaliti razpoloženje med jugoslovanskimi katoliki.

Pij XI. je po enoglasni sodbi svetovne javnosti, ki ga pozna, moč visokega duha, širokega znanja in globoke pobožnosti, duhovnik, ki je vedno z največjo ljubeznijo in zvestobo služil sv. cerkvi. Izvoljen za papeža, si je izvolil ime Pija, ime za versko obnovo gorečega, »nepolitičnega« Sarta — Pija X. Svoj prvi blagoslov je dal izrečno vne samo Rimu, marveč vsem narodom in vsem ljudem z željo in oznanilom tistega vesoljnega pomirjenja, po katerem vsi tako goreče hrepenimo. Ko mu je okolica častila na izvolitvi, je Pij XI. rekel: »Bili hočem papež vseh. To je moj program, ki mi ga nalaga vera in plemenita dedščina, ki mi jo je poveril ustanovitelj naše svete matere cerkve.« V zadnjem pogovoru, ki ga je še kot kardinal dovolil poročevalcu »Corriera della Serac«, je rekel Ratti s pogledom na vesti v raznih listih o politiki pomirjenja med Italijo in vaticanom: »Ne sme se položaja poniževati. Kar je predvsem treba, je pomirjenje Evrope in sveta. Nadaljevati se mora delo Benedikta XV., papeža miru.« Pij XI. pozna svojo nalogo in le samega sebe sodi, kdor mu podtika, da bo svoje zvanje vdnjal omejeni nacionalistični politiki.

Res se je pa v zadnjih letih razmerje med Italijo in vaticanom začelo boljšati in Pij XI. je dal temu vidnega izraza s tem, da je podelil svoj prvi blagoslov z odprte sprednje lodže vaticana, kar se že od 70 let sem ni zgodilo. Toda poglejmo, kako o tem dejstvu sodijo Italijani sami. »Corriere della Serac« z dne 7. t. m. piše:

Ta izpremembra je gotovo politična, toda predvsem duhovna. Italijani so sedaj prosti vzgoje nezaupanja nasproti papeštvu, ki se je začelo tekotom prebujenja in se ob proglasitvi Rima kot prestolnice Italije zgostilo v neodoljivo nasprotje... Po težkih izkušnjah in po krizi, ki ni samo italijanska, temveč svetovna in ki se dotika temeljev našega življenja, se je v Italiji bolj nego kdaj prej razširila želja, da smatramo papeštvo za moralno moč, iz katere poteka blagoslov za zapadno civilizacijo... Pojasnilo konklavskega maršala po papeštvem blagoslovu ne more razočarati nikogar, ki je dobre volje. Da, sv. oče je hotel blagosloviti ne samo Rim in Italijo, marveč ves katoliški svet, ni hotel izprositi v tem trenutku globokega ganotja ljubega miru samo za Italijo, ampak za vse ljudi, ki ga žele in pričakujejo. Nespametni so inozemski politikavti, ki bi hoteli v tej novosti, ki je v duhu evangelija, zreti nevarnost za nevtralnost cerkve. Kajti niti ni papež pripravljen, da bi postal, kakor se je enkrat reklo, kaplan italijanskega kralja, niti ni italijanski kralj ali katerakoli italijanska vlada pripravljena, da bi dala skali misel narodne neodvisnosti s kompro-

miš, ki bi postali ognjišče za vsakovrstna sumničjenja in zadrege.

V podobnem smislu pišejo tudi ostali resni italijanski listi.

Vsekakor je Italija premajhna, da bi objela stremjenja in naloge papeštva, in

Razprava o dvanajstih.

Belgrad, 11. febr. (Izv.) Finančni odbor je danes nadaljeval razpravo o dvanajstih v podrobnostih. Najprej pridejo na vrsto nabave države na račun vojne odškodnine. Vprašanje je, ali je treba ono, kar dobi država, zaračunati pri dohodkih v celoti, ali le delno. Nekateri člani odbora menijo, da se imajo v prvi vrsti plačati iz fonda z zakonom določeni zneski za invalide in privatne poškodovance, drugi pa so nazirana, da se imajo te po zakonu določene postavke deliti na tri skupine, in sicer na invalide, privatne poškodovance in na državo. — Finančni minister dr. Kumanudi zastopa isto stališče, ker ima tudi država nepredvidene izdatke. — Debata ni dovela do nobenega rezultata.

Pri členu 18, ki govori o zakonu o nabavnih zadrugah državnih nameščencev, v prid katerih gresta dva odstotka od vsakega izplačila iz državne blagajnice na račun državnih dobav, in ki se nanaša na reorganizacijo in na kontrolo teh zadrug, se razvije živahna debata. Finančni minister govori o tem členu in izjavlja, da bo novo stališče finančnega odbora proučil in potem označil svoje mišljenje.

Odbor preide na to na dnevi red: zahtevo ministrstva za notranje stvari, da se odobrijo že napravljeni izdatki za policijsko ravnanje za Bosno in Hercegovino, ki znašajo skupaj 6,084.971 kron. Od te vsote se je potrošilo samo za obleke stražnikom povodom prihoda takratnega regenta Aleksandra v Sarajevo 2.832.000 kron. V debati, ki se je nato razvila, smatrajo nekateri člani odbora, naj se ta zahteva ministrstva za notranje stvari kratkoma odkloni; drugi pa stoje na stališču, naj se vsota izplača, da pa se pozovejo na odgovor vsi oni, ki so napravili te izdatke brez potrebnega odobrenja. Minister za

to zlasti danes, ko stoji Rusija na razpotju, ko vstaja katoliška Poljska, ko vzhaja katoliško solnce v Južni in Severni Ameriki, ko se odpirajo katolištvu najširši vidiki. Pogled Pija XI. je uprt v ves svet in v nadzemske višave.

notranje stvari se izjavlja v istem zmislu in pravi, da nima ničesar proti temu, da se pokličejo na odgovor one osebe, ki so naredile te izdatke.

Nato razpravlja odbor o členu načrta, ki govori o najvišji stopnji obdavčenja privatnih uradnikov. Odbor se strinja s tem, da veljaj za privatne uradnike ista stopnja kakor za državne. Socialni demokrat dr. Korun zahteva, naj ta davčna stopnja velja tudi za občinske doklade, kar finančni odbor sprejme. — Pri členu 21, ki se nanaša na poblastilo finančnemu ministru, da more v sporazumu z ministrom za zgradbe sklepati dogovore s privatniki v tu- in inozemstvu glede gradbe poslopjaj za državne urade in na uvrstitvev anuitet dotičnih vsot v proračun, je odbor sklenil, da ima o tem sklepati narodna skupščina.

Po čl. 22, nanašajočem se na zmanjšanje števila državnih nameščencev, se državni uradniki v Srbiji in Črni gori, ki so do 1. januarja 1922 dokončali 20 službenih let, ne morejo odpušiti iz službe, dokler se ne sprejme poseben zakon o reguliranju prejemkov državnih nameščencev. Finančni odbor izpremeni ta člen v toliko, da se namesto 20 let določi 15 letna službena doba. — Finančni odbor preide nato na nadaljnje člene, ki se bavijo z neposrednimi davki v Bosni in Hercegovini in o zakonu glede davkov na vojne dobičke. Po živahni debati so vse te točke sprejete. Izpremenilo se je le v toliko, da se stopnja do 10.000 dinarjev poviša na 25.000 dinarjev. — Finančni odbor je s tem v glavnem končal svoje delo. Nerešen ostane še predlog ministrstva za nar. zdravje in izpremembe glede povišanja nekaterih postavk tega ministrstva, ki so se pojavile kot neobhodno potrebne.

DELOVNI ČAS ZA DRŽAVNE USLUŽBENCE.

Belgrad, 11. febr. (Izv.) Na današnji seji finančnega odbora so razpravljali o delovnem času državnih uradnikov. Sklenilo se je, da traja delovni čas 7 ur na dan nepretrgoma, ali pa 6 1/2 ure, če je delovni čas prekinjen. Ob nedeljah se ne dela.

RAZPRAVA O VOLIVNEM REDU.

Belgrad, 11. febr. (Izv.) Danes ob 4. popoldne je imel ministrski svet sejo, na kateri je razpravljalo o novem volivnem redu.

SEJA NARODNE SKUPŠČINE.

Belgrad, 11. febr. (Izv.) Prva prihodnja plenarna seja narodne skupščine se bo vršila 15. februarja.

NEMSKA ODŠKODNINA NAŠI DRŽAVI.

Belgrad, 11. febr. (Izv.) Finančni minister dr. Kumanudi je izjavil, da bo naša država dobila od Nemčije 27 milijard zlatih mark kot odškodnino. Od tega je namenjenih 18 milijard za invalide, 6 za povračilo škode posameznikom, 3 pa za povračilo škode državi.

POVODOM IZVOLITVE NOVEGA PAPEŽA.

Dunaj, 11. febr. (Izv.) Povodom izvolitve novega papeža je dunajski škof Klügel opravil svečano službo božjo v cerkvi sv. Stefana. Službi božji je prisostvoval predsednik republike dr. Hainisch, predsednik vlade dr. Schober, vsi člani vlade in ves diplomatski zbor.

DR. BENEŠ ODPOTOVAL V PARIZ.

Praga, 11. febr. (Izv.) Češkoslovenski ministrski predsednik dr. Beneš je danes predpoldne odpotoval v Pariz.

RAZMEJITEV NAPRAM MAŽARSKI.

Budimpešta, 11. febr. (Izv.) Uradno se poroča: Vsled natančne določitve meje v smislu trianonske mirovne pogodbe so Jugoslovani izpraznili x času od 1. do 10. fe-

bruarja ozemlje, ki leži med točko, kjer se stekajo avstrijska, mažarska in jugoslovanska meja pa do izliva Lendave v Muro. Ta pas so Jugoslovani imeli doslej zasedenega preko meje, določene v trianonski mirovni pogodbi. Zaradi te evakuacije sta Szomod in Szent Istvanfalva zopet prišli pod Mažarsko skupaj z nadaljnjimi sedmi mažarskimi občinami, ki so bile doslej pod jugoslovansko zasedbo. Te občine so v župniji Vas in Zara, imajo okrog 8000 katastralnih oralov in nekaj nad 600 duš.

KONFERENCA V GENOVI IN MEDNARODNA ZVEZA STROKOVNIH ORGANIZACIJ.

Berlin, 11. febr. (Izv.) »Vorwärts« objavljala sklep, ki ga je sklenil biro mednarodne zveze strokovnih organizacij na zadnji seji dne 3. in 4. t. m. glede konferenc v Genovi. V sklepu se veli: Z ozirom na to, da ima mednarodno organizirani delavski razred dolžnost poskrbeti, da se bo uvaževal njegov glas v času, ko bo zbornavala konferenca v Genovi, bo mednarodna zveza strokovnih organizacij sklicala posebno konferenco v istem kraju in istem času.

POSLEDICE ŽELEZNIČARSKÉ STAVKE V NEMCIJI.

Berlin, 11. febr. (Izv.) Vsled železničarske stavke je trpela po dosedanjih še nepopolnih podatkih država veliko škodo, ki prekaša dve milijardi kron. Do danes še ni popolnoma upostavljen promet. Tako se še ne dela v Ehrfurtu; v Lipskem promet tudi še ne funkcionira, ker je voda v strojnih kotlih zamrznila.

IZGUBLJENE FRANCOŠKE MILIJARDE.

Pariz, 11. febr. (Izv.) Francoska vlada je glede ruskih predvojnih posojil poslala vsem ruskim obmejnim državam poziv, da naj prevzamejo del tega dolga in sicer v višini, ki odgovarja velikosti in številu prebivalcev teh držav.

Triglavski (Sarajevo):

O slovenstvu.

II.

Rad priznavam urednikom naših demokratskih listov bonam fidem, kakor ne dvomim o njihovem patriotizmu. Oni pač mislijo, da na svoj način služijo državi in narodni stvari; toda objektivnemu presojevalcu ni težko dokazati, da jej slabo služijo.

Predvsem je za vsakega poznavalca ljudske psihe jasno, da so moralni učinki od demokratskih listov prakticirane narodno-vzgojevalne metode njeni intenciji ravno nasprotni, ker je ta metoda psihološki absurda: kako moreš narod za nekaj navdušiti, ako ga v isti sapi žališ v njegovi lastni pravni samozavesti? Le z najopreznjšo taktiko okoli te najobčutljivejše točke narodove duše in le potom nje, nikdar pa preko nje, moreš polagoma napeljati v zaželjeno smer. In zato ni dvoma, da deluja »Jutrova« propaganda na slovensko dušo v negativni smeri, da ne vzbuja odziva, nego odpor, da ne ogreva temveč ohlaja, in tako samo škoduje razvoju naše jugoslovanske vzajemnosti. Na drugi strani pa izzivlje pri Hrvatih nerazpoloženje in nezaupanje proti Slovincem. Ako bi bili tudi naši demokratski časopisi od svojega stoođstotnega navdušenja za Srbe poklanjali doslej vsaj 10 odstotkov tudi Hrvatim, bi naše medsebojno razmerje danes vse drugače izgledalo in bi bila pozicija Slovencev vse lažja nego je. Hudo je, a zaslužno, kar očita Slovincem hrvaški list (na adresu »Slov. Narod«): »Jugoslavija je Vam Slovincem namenila vodilno vlogo, a zadovoljili ste se z vlogo štatista.«

Evo, treba je bilo dolgih treh let političn. slepmišenja, šušmarstva in zapravljanja ogromnega moralnega kapitala, s katerim smo Slovenci razpolagali, da se je pričelo po malem svitati tudi pri »Slov. Narod« in je našel prostora v njegovih predalih člankih, kakor oni Govekarjev »Ali-Ali«, ki moško pove resnico in glede na Hrvate pribije to, kar je imelo biti zvezdovodnica slovenski politiki od prvega početka našega združenja v eno državo. Seveda bo zdaj težko popravljati, kar se je zamudilo in zagrešilo.

Kakor smo torej videli, so politični efekti pisave našega demokratskega časopisja na znotraj države vse prej nego blagodejni; naravnost nevarno-škodljivi pa so na zunaj države. To posebno, kar zadene drugo priljubljeno taktiko teh listov: sumničenje Slovencev v takozvanem »državotvornem zmislu. Čital sem nekoč v švicarskem časopisju poročilo o položaju v Jugoslaviji, ki je začlenjalo takole: »Kakor posnemamo iz »Slov. Naroda«, je opažati med slovenskim prebivalstvom v zadnjem času raznih pojavov protidržavnega razpoloženja (staatsfeindlicher Stimmung), ki ga imenovani list pripisuje rovarstvu (Quertreibereien) klerikalcev« itd. Kdo, vprašam, je tu kriv, da je šla taka, kakor mi vsi vemo, popolnoma neresnična vest v svet? Da ni »Slov. Narod« — seveda zgolj iz strankarskih motivov — tega pisal, ne bi bil inozemski list mogel tega »posnetic« in našim zunanjim sovražnikom napeljati vodice na mlin. A to ni edini slučaj; človek, prebirajoč inozemsko časopisje, se lahko neštokrat prepriča, kako pobira isto za nas neugodne in mednarodni kredit naše države izpodkopavajuče vesti ponajveč iz demokratskega tiska.

Če si naši demokratski listi že arogirajo »državotvornic« značaj, potem bi moralni biti v svoji pisavi vsaj z ozirom na zunanje sosedje, ki nas opazujejo z Argusovimi očmi, malo bolj previdni. In gospodje vladni politiki v svojih govorih tudi. Tako n. pr. je svet na svoje gotovo nemalo začudenje izvedel oficijelno šele iz noveletnega govora ljubljanskega pokrajinskega namestnika, da se nahajajo na Slovenskem tudi nelojalni, to se pravi antidinastični elementi (jaz za svojo osebo jih pri najpridnejšem iztjanju nisem mogel nikjer zaslediti) — torej iz ust, ki so poklicane, take stvari, tudi če bi obstojale, zamolčati — iz razlogov državnega rezona.

A še enega momenta ne smemo prezreti, če že kritično osvetljuje mo naše demokratsko časopisje, morda najvažnejši mo-

ment: učinek na srbski narod. Jasno je ko bel dan, da mora to permanentno v nič devanje Slovencev po eni strani, po drugi pa sumničnejše alias denunciranje nas kot srbosovražnih, neljalnih, protidržavnih in enakih ljudi delovati na srbsko javnost moralčno in politično jako slabo, da to z eno besedo ni nič drugega nego prosto zastrupljanje našega medsebojnega razmerja; in da bi zle posledice že danes občutili, da bi nas Srbi gotovo že začeli mrziti in zaničevati — ako bi tu k sreči ne bilo okolnosti, ki paralizira, in to je: da širša srbska publika ne čita slovenskih časopisov. Danes je pač stvar še taka, da na sto Slovencev, ki čitajo srbske časopise, pride komaj en Srb, ki bi bral slovenski časopis. To je v splošnem seveda obžalovati, ker bi se drugače jako popeševalo naše medsebojno spoznavanje, ali v tem slučaju se ne sme reči: hvala Bogu! Tako se Srbi vsaj ne morejo iz naših demokratskih organov navzemati predsodkov in averzije proti nam, ampak nas neposredno iz medsebojnega občevanja spoznavajo take, kakoršni smo v resnici, in fakt je, da nas imajo radi in da imajo o nas vse boljše mnenje nego bi jim ga hotelo sugerirati kakšno »Jutro«.

Nedavno mi je priznal ugleden srbski žurnalist to-le: Da ste Vi Slovenci ko mi Srbi trideset let uživali svojo svobodno državo ob polnem svetskem miru in pod protektoratom mogočne in bogate Rusije, na kako veliko kulturno in ekonomsko stopinjo bi bili Vi to državo dignili! A kaj smo napravili mi iz nje? Torišče najdivjejših strankarskih bojov in političnih intrig.

Tako sodijo Srbi o nas Slovencih. In nisem napisal gornjih vrstic morda iz naive domišljavosti, da bom količkaj dosegel tam, kamor so naslovljene. Vem, da zato naši demokrati in njihovi organi svoje metode niti za las ne bodo izpremenili. Hotel sem samo pokazati, kako napačna in kvarna je ta metoda za naše državne in narodne interese. A eno je, kar človeka pri takih in enakih povodih tolaži: da je vse na svetu samo prehod in da si bo slovenski narod, ki je preživel tisoč let sovražne mu zgodovine, zdaj gospod na svoji zemlji, znal prav urediti tako svoj dom kakor svoje skupno življenje s Hrvati in Srbi pod enim krovom, in da bo ta narod slovenski stal in raste, ko od onih, ki ga danes pokopavajo, že davno ne bo več prahu.

NAMEN DR. BENEŠEVEGA POTOVANJA V PARIZ.

Praga, 11. februarja. (Izv.) Ministrski predsednik dr. Beneš je danes odpotoval v Pariz. Pred svojim odhodom je sinoči sklical sejo predstavnikov v vladni koaliciji zastopanih strank in jim objasnil namen svojega potovanja. Dr. Beneš potuje predvsem zato, da informira francosko vlado o sklepih male antante, ki se tičejo genovske konference in da se udeleži predpovetovanj in pogajanj za genovsko konferenco. Njegovo potovanje bo trajalo najmanj 14 dni.

ČESKO POSOJILO V AMERIKI.

Praga, 11. februarja. (Izv.) »Narodni Politika« poroča, da potekajo pogajanja glede najetja 25 milijonov dolarjev češkega posojila v Ameriki zelo ugodno.

LOČITEV CERKVE OD DRŽAVE NA ČESKEM.

Praga, 11. februarja. (Izv.) Odbor za zakon o ločitvi cerkve od države je sprejel dodatni predlog, da mora vlada izvesti ločitev tako, da suvereniteta države ne bo niti najmanj trpela, dalje, da mora sistematizirati po potrebi učiteljske mesta za pouk »naukov« češkoslovaške narodne cerkve in da se mora v proračunu določiti postavka za »narodno« cerkev.

O. S.:

Nova »čednost«.

V davnini je bila kraljica med vsemi čednostmi telesna jakost; »Krpance« je opevala pesem, njih junaštva so proslavljala narod pred svetom. Danes je fizična moč predmet vsakdanje rabe; proizvajajo jo para, stlačena v kotel, ustvarja jo elektrika, napeljana po žici. Šibka moč krčnih in težnih mišic je ob slavo. Oglej si parno kladivo pri delu in ne boš se več divil »homerskim udrihom«! Prekolji Turka od vrha do tal in komaj se bo kdo ozrl! Neznaten dinamometer pripravilo to danes opravi, kot bi trenil. Pri športnih tekmah, v cirkusu občuduješ moč človeškega telesa zgolj zato, ker je redka. Vohče pa preneha nje pomen sodobnikom s poslednjim razredom ljudske šole. Pastirji na pašji jo še nekaj cenijo...

V kraljestvu človeških čednosti vlada danes dva kralja. Duševne zmožnosti, stopnja izobrazbe, kultura — vladajo na vidcu. Pravi vladar je — denar. In po pravici. Denar vrši težke dolžnosti človeške čednosti, tvori nje brikda bremena. Gospodarja obvaruje neprijetnih položajev, njegovim pripadnikom krepi samozavest in utrjuje voljo. Denar je čista oblast, oblast za vsakdanjo potrebo. Kar so v davnini po-

RUDARSKI IZGREDI NA SLOVAŠKEM.

Bratislava, 11. februarja. (Izv.) Med stavkajočimi rudarji v okrožju Poprada je prišlo do nesoglasja. Del rudarjev je hotel oditi na delo, vsled česar je prišlo do malih izgredov. Sicer poteka stavka na Slovaškem popolnoma mirno.

KONGRES UPNIKOV RUSIJE.

Paris, 11. febr. (Izv.) Pod predsedstvom Noulensa se je tu otvoril kongres zastopnikov inozemskih združenj upnikov Rusije. Noulens je v svojem govoru poudarjal, da je dejansko učinkovanje vseh dogovorov, ki bi se utegnili skleniti v Genovi, odvisno od vzpostavitve svobodnega dela in svobodne privatne lastnine ter vzpostavitve neodvisnih sodišč v Rusiji, ki bi varovala pravice vseh.

GRŠKO-RUMUNSKI SPORAZUM.

Paris, 11. februarja. Atenski listi pišejo: Načelnik grškega generalnega štaba general Dusmanis je uspel v svoji misliji glede grško-rumunskega sporazuma.

VLADNA KRIZA V ITALIJI.

Paris, 11. februarja. Iz Rima javljajo: Parlamentarni položaj se nekoliko jasni. Med demokrati in ljudsko stranko se je poslednje dni dosegel sporazum.

KONFERENCA V GENOVI.

London, 11. febr. Ministrski predsednik Lloyd George je izjavil v parlamentu, da so se doslej odzvale pozivu na udeležbo na mednarodni gospodarski konferenci v Genovi sledeče države: Japonska, Belgija, Nemčija, sovjetska Rusija, Španija, Portugalska, Švedska, Danska, Finska, Estonija, Litvanija, Poljska, Češkoslovaška, Avstrija, Mažarska, Rumunija, Grška, Bolgarska, Holandija, Albanija in Luksemburg. Francoska vlada smatra, da mora biti zastopana v Genovi, ker je prisostvovala konferenci v Cannesu, kjer je bila sprejeta odločitev za sklicanje mednarodne gospodarske konference v Genovi. Od angleških dominijev sta se prijavili Avstralija in Južna Afrika, da bosta zastopani v Genovi. Amerika še ni poslala svojega pristanka.

RUSIJA IN NEMCIJA.

Moskva, 11. febr. (Izv.) Te dni so se v Moskvi sestali člani rusko-nemške družbe in razpravljali o tem, kako bi se gospodarski, znanstveni in politični stiki med Nemčijo in Rusijo čim bolj utrdili.

Nekaj misli k načrtu ljudskošolskega zakona.

(Dalič.)

Moment vzajemnosti.

Podružnica Slomškove zveze za ljubljansko okolico je formulacijo dr. Ozvalda o namenu ljudske šole, kakor smo poročali včeraj, izpopolnila tako-le: »Vzgojiti otroka potom versko-nravne vzgoje tako, da boče takrat, ko doraste, v stanu samostojno in vzajemno udeleževati se gospodarskega in duševnega življenja narodovega.« To pa iz sledečih razlogov:

Samostojnost prehaja namreč pri mladini zelo rada v svojeglavnost, v zanikrni egoizem in brezmejno svobodo, kjer ni čuta za dolžnosti do bližnjega in za dober značaj. Pomislimo, koliko nesporazumljenja je dandanes v družinah med starimi in mladimi. Kolikrat tožijo mojstri o svojih pomočnikih, ko postanejo samostojni, kako malo jih poznajo in spoštujejo. Tudi kapitalizem ne bi bil tako slab, ker zelo odgovarja človeški naravi, da zbira imetje, a njegova silno sleha stran je brezsrčen egoizem, ki povzroča, da ga od te strani zaničuje toliko človeštva. Zato je treba, da vodi vzgoja k neki vzajemnosti ali solidarno-

menile mišice, to danes pomeni denar. Denarimo, da mu funkcija čednosti javno še ni poverjena, priznajmo, da je nazovičnost brez moralnega dohodka! Poklanjamo se mu, ker smo prisiljeni, spoštujemo ga s pridržki. V škrlat legitimnega veličanstva, v navdušenost mladine, v češčenje pesniških sre, še ni ogrnjena.

Vendar se bližajo časi... Kako je ustrojen duh časa, je naposled vprašanje kulturne konstelacije. Če si je denar priboril dobrine moči, zakaj bi se ne polastil tudi njenih pravic? Že omenjeni naziv: Čednost — je taka pravica. Denarju treba samo, da navduši mladino, užge nje srea, in ko tudi pevce vdiha sladki glas, bo poplačan poslednji tribut sodobnega sveta praktičnemu učinku: zaščiti, ki jo uživajo, dobičku, ki se ga veselo. Po mladini in po pevehi nas bo denar prisilil, da ga cenimo moralno. Najbližja bodočnost nas bo prisilila, da ga poveljčamo.

Kako se hočemo upirati temu razvoju? Pridelan, prislužen, prirobotan denar je inteligenca, pretvorjena, kinetična inteligenca. Pridedovan, prigrabljen, prisleparjen denar pa je naključje, kot je naključje slovitna telesna jakost Ahilova in svet preprezojoča oblast dedičev Vanderbiltovih milijonov. Ne varajmo se! Petičnost bo zanesljiva čednost; dokler živa občje držav-

sti in socialnemu pojmovanju. Nikdar ne bo na svetu trajno veljalo, da bi eni preveč samostojno uživali, drugi pa samo zanje delali in skrbeli. Korist gospodarstva imej pomen tudi za splošnost. Stare Grke je treba glede harmonične vzgoje nekoliko drugače presojati. Likurgov strogi vzgojni zakon je dovoljeval malo samostojnosti mladini. Prvo je bila disciplina in dokler so Grki to ohranili, so se vzdržali v zgodovini. Samostojnost so morali žrtvovati v korist celote — države. Dandanes vemo, kako pomembna je pri skupnem gospodarstvu, pri vevležnem zadružništvu solidarnost članov, in sicer v zvezi z njihovimi samostojnimi gospodar. zmožnostmi. Zaradi vzajemnega zmisla in delovanja je propadlo mnogo zadružnih naprav, v občinah pa je postal nemogoč vsak napredek. Izraz »vzajemnost« ima svojo etično vsebino, brez morale se vzajemnost sploh ne vzdržuje in ne nivelira.

»Tiho, tiho le počasi...«

Vlada nas je včeraj iznenadila z neko novo ustanovo: poslala nam je listek, ki nosi zgoraj štampiljo »Dopisni urad deželne vlade za Slovenijo«, takoj pod tem napisom pa beremo drugi naslov »Tiskovni o'delak predsedništva pokrajinske uprave«. Nato slede politična poročila in vesti iz inozemstva, v oklepajih pa je pri vseh vesteh takoj za mestom izvora in datumom pristavljeno v oklepajih: (Presbiero).

Neznaten listek je to in vsled častitljive starosti poročil in vesti, ki jih prinaša, komaj pogleda vreden. Zanimivi pa so naslovi, ki nam odkrivajo neko čudno mahinacijo.

Kakor znano, je centralna vlada sklenila v cilju varčevanja s 1. januarjem t. l. ukiniti takozvane »Dopisne urade« pri posameznih pokrajinskih upravah. Ko je javnost proti temu brezmiselnemu ukinjenju protestirala in ko so se v Belgradu v ministrskem predsedstvu ustrašili, da bi utegnili demokratje dobiti v svoje roke vso poročevalsko službo in tako obvladovati ves tisk s svojimi, po demokratsko prikojenimi poročili, je centralna vlada dovolila »dopisnim uradom« še nekaj »Galgengrist« za dobo enega meseca. S 1. februarjem t. l. je bil vsaj »Dopisni urad« v Ljubljani ukinit, osebe pa se je razbegnile na vse štiri vetrove. Danes pa se je kar naenkrat pojavil na uredniških mizah »Tiskovni oddelek pokrajinske uprave« in staroznani »Presbiero«!

Zveza med ukinjenjem »Dopisnega urada« in med novim »Tiskovnim oddelkom« oziroma »Presbierojem« je jasna: »Dopisni urad« je bil preveč »pokrajinski«, »Presbiero« pa je centralistična ustanova. Odprava »Dopisnega urada« in njega nadomestitev s »Presbierojem« oziroma s »Tiskovnim oddelkom« ne pomenja v praksi nič drugega kakor poskus dejanske centralizacije poročevalske službe za vso državo.

Mi proti centralizaciji poročevalske službe ne bi načelno ugovarjali, če bi obstojala tehnična možnost take centralizacije. Tehniška možnost take centralizacije v Belgradu pa ne obstoji, ker v Belgradu poročevalske službe sploh nimajo organizirane niti v osnovnih početkih. »Presbiero« je namreč bistveno vse kaj drugega, kakor »Dopisni urad«, ravno tako kakor je »Tiskovni oddelek Pokrajinske uprave« vse kaj drugega. Tiskovni oddelki (pokrajinski in centralni) imajo poleg drugega nalogo čitati tuje liste, iz njih izčrpati vse, kar utegne biti važno za našo vlado in te izvlečke predložiti pristojnim mestom. Naloga dopisnih uradov pa je »prejemati iz tujine brzjavne in telefonske vesti in domače vesti oddajati istim putem v tujino. To sta dve popolnoma različni stvari, za katere pa obstoji do danes v Belgradu še vedno le en sam urad, namreč »Presbiero«, ki meša oboje vseprek. Dopisni uradi morajo imeti dalje ali svoje lastne poročevalce v tujih važnih mestih ali pa morajo stati v stalni zvezi s sorodnimi ustanovami tujih držav, do-

ljansko pravo ne le pridobivanje, temveč tudi dedovanje, ji ne moreš do živega.

Neopazno leze denar iz uloge moči v ulogo moralne instance že danes. Ze na fraze, drobiž vsakdanjega prometa, je udarjena podoba pravega vladarja nad človeškimi mislimi in željami. Počen groš — toliko kot nič, zlato — vse, kar velja: sonce, zvezde, vino, srček. Poslej bo »zlato« denar sploh. In denarni mogotci bodo mogotci sploh. Ne le, da jih bodo hvalile matere, kar delajo že zdaj, tudi hčerke bodo po njih koprnele. Meden bo poslej — denar. Ze vrši, če se ne motim, čestit meščanski poklic. Kdor deduje, in »zaman razbira, kar mu razodeva čas,« prorok, kdor sluti volilo...

Tako cena človeškim krepostim narašča in pada. Tudi čednosti imajo kurz. Javno mnenje, kurzni list, jih notira, kakor jih trg ponuja in potrebuje. Celozelo izprometa jih pahne, če mu drago. Pot pa, ki jo je prehodila najdražja čednost, je dolga. Od fizične moči preko duševnih vrlin do denarja — štirinajst postaj in še ena! Križev pot, kakršen vodi od osebnosti do nje — neorganske posesti.

Hosjana! Nova čednost je na pohodu! Prepašimo ledja, olovimo glave, da se ji dostojno poklonimo i mil

čim »Presbiero«-ji in »Tiskovni oddelki« ne potrebujejo drugega, kakor tuje časopise in dobre in vestne prevajalce. Vzdržavanje zvez s tujimi časnikarji pa tvori posebno poglavje zase.

Belgrad nima do danes takorekoč nikakih telefonskih in brzjavnih zvez s svetom in vsled tega prejema vse vesti iz tujine silno pozno. Ljubljana n. pr. pa leži ob eni izmed glavnih svetovnih prog (Trst—Dunaj—Praga) in lahko dobiva vse vesti iz tujine mnogo prej ko Belgrad in ni ga pametnega razloga, zakaj ne bi Ljubljana vedela prej, kaj se v svetu godi, kot pa Belgrad? Če pojde po belgrajskih željah, bo Belgrad prejemal svoje vesti ravno tako preko Ljubljane in Zagreba kot doslej, potem jih bo pa on pošiljal nazaj v Ljubljano in Zagreb. Ali je to »zatucanost« ali ni?

Poglejmo na danem primeru, kakšne novice nam Belgrad preko »Presbieroja« in »Tiskovnega oddelka« pošilja dne 11. t. m.:

Berlin, 10. febr. (Presbiero). Ker je uradna stavka ponehala, se je razveljavila tudi izredna naredba predsednika nemške republike. Železniški promet je obnovljen v vsej državi razen v Braunschweigu, kjer se stavka nadaljuje.

Objavljeno v »Slovincu« že dne 9. t. m.

Ali pa: Hannover, 10. februarja (Presbiero). V smislu sporazuma o tonazi ladjevja je predsednik Harding odredil, da se ustavi graditev 14 ameriških vojnih ladij.

Objavljeno v »Slovincu« že 10. t. m.

Takih primerov bi lahko navedli še nekaj. Toda naj ta dva zadostujeta. Take častitljive starostnosti potrebuje mogoče ljubljanski muzej, ampak za uredništva niso. Mi se s tako robo ne bomo zadovoljili, ampak si bomo znali preskrbeti že kaj drugega. »Tiskovnemu oddelku« in »Presbieroju« pa svetujemo, naj za take bedarije ne trošijo denarja.

Politične novice.

+ **Ministri na razpoloženju.** Prva sekcija finančnega odbora je zahtevala podatke o stroških za »ministre na razpoloženju.« Po poročilu vlade je takih ministrov 20, ki prejemajo do 10 tisoč dinarjev letno, potem dnevno draginjsko doklado v znesku 72 in pol dinarja in za vsakega otroka po 5 dinar ev. Oseb, ki prejemajo plačo iz državne blagajne pod naslovom »za zasluge za narod«, je 48. Prejemajo pa od 300—1800 dinarjev mesečno. Osem udov prejema trojno pokojnino, dve pa prejemajo mesečno po 1125 dinarjev. Med ministri na razpoloženju jih je devet, ki ne prejemajo več plače, pač pa draginjsko doklado.

+ **Naslednik pok. fra Didak-Buntića** v poslanski zbornici postane g. Juraj Puljič, profesor na trgovski akademiji v Sarajevu.

+ **Državna meja v Prekmurju.** Državna meja v Prekmurju je končno veljavno določena, kakor javlja belgrajska »Epohea«, in sedaj že postavljajo mejnike. V glavnem je meja ostala neizpremenjena. Samo ena vas, Jošec, je pripadla Mažarom, na več mestih pa je bila meja popravična na našo korist. Dolenja Lendava z okolico ostane naša. Vesti mažarskih listov, da je meja določena v našo škodo, niso točne.

+ **Govor posl. Sušnika za avtonomijo Makedonije.** Govor posl. Sušnika za avtonomijo Makedonije je napravil globok vtis v Bolgariji. Vsi sofijski dnevnikarji so prinesli debelo tiskana poročila, da se je vendar našel v Belgradu človek, ki je zahteval za Makedonijo avtonomijo kljub viharim protestom radikalov in demokratov.

+ **Hrvatsko vprašanje** zanima čim dalje bolj tudi odlične srbske kroge, kljub uradnemu zatrdjevanju g. Pribičevića, da tega vprašanja ni. Kakor javljajo belgrajski listi, je že otvorila ugledna srbska rovia »Srpski Književni Glasnik«, posebno anketo o hrvatskem vprašanju.

+ **Spomenik Hrvatskega bloka** je objavila v celoti belgrajska »Politika«. Pričakovati je, da se bodo sedaj blokovi listi izjasnili, kaj je na stvari.

+ **Srbski list o makedonskih razmerah.** Kakšen vik so zagnali belgrajski šoveni, ko se je poslanec Sušnik zavzel za avtonomijo Makedonije! 8. februarja pa beremo v belgrajski »Epohei« članek o Makedoniji, ki nam odkriva metode, katere je uvedel tam doli veliki »državotvorec« Pribičević. »Državni aparat v Makedoniji se odlikuje po cinizmu, brezvestnosti in korupciji, ker je po večini brez cenzusa, došel do svojega položaja a potom protekcije.« Vlada, »kakor je vladal ruski absolutizem v Sibiriji.« Kdor hoče zaščititi svoja ustavna prava, se kaznuje radi »nepokorščine oblasti«. Makedonija je pravo peklo — vzklila člankar. »Kot protidržavni element pa se more smatrati samo državni aparat!« — Kmalu v celj Jugoslaviji ne bo nobenega državstvenega lista več razun — »Naroda« in »Jutra«.

+ **Uradna tajnost.** V belgrajski »Pravdi« z dne 8. t. m. čitamo sledečo brzjavko iz Varšave: »Poljska vlada je predložila Mali antanti, da nastopa o vse te države v Genovi skupno.« Uredništvo lista pa je pristavilo: »Naša vlada e to noto že prejela.« — Vprašamo: Kde je te povedal uredništvu »Pravde«?

+ Demokrati in spomenica Hrvatskega bloka. Belgrad, 11. febr. (Izv.) Demokratiški klub se bo na svoji prihodnji seji bavil s spomenico, ki o nameravajo Radicevci predložiti konferenci v Genovi in ki jo klub smatra kot veleizdajo. Demokratiški klub bo zahteval, da se pozovejo na odgovor vsi oni, ki so podpisali to spomenico.

+ Lep članek o papežu z njegovo sliko na uvodnem mestu objavlja belgrajska »Epoha«. Srbski list piše: »Danes, ko ima katoliška cerkev svojega poglavarja, ga »Epoha« pozdravlja z izrazi največjega spoštovanja in najlepših želja za njegov pontifikat. Ona želi, da bi Pij XI. in njegov tajnik vodila v stiku z našo domovino politiko, ki naj bo v veliko korist tako katoliški cerkvi kakor naši državi. Spričo dejstva, da je naša država najmanj po polovici svojega prebivalstva katoliške vere, morajo stiki med Jugoslavijo in Vatikanom biti zelo tesni in stalni. Zeleti je, tudi v interesu naših bratov katoliške veroizpovedi in v interesu države same ter Vatikana, da bi ti medsebojni odnosi bili take narave, da bi ne nastajale umetne težkoče, kjer jih v resnici ni. Verska vprašanja morajo — po vsem tem, kar je človeštvo do danes doživelo — postati bistveni del elementarnih pravic, o katerih se ne diskutira, za katere se nima voditi borba. Vse ono, kar predstavlja verski fond podedincev in mas, se mora zamječiti do skrajnih meja svobode v vseh panogah materialne in duhovne kulture. Pravo verske svobode je eno iz teh prav. Mi pričakuemo, da bo naša država v tem pogledu popolnoma liberalna. Spričo tega nas navdaja upanje, da novi papež v stikih z našo državo ne bo prisiljen biti kaj drugega kakor duhovni oče svojih otrok.« — Naj se s to pisavo pravoslavne lista primerja nemumno-zlobno pisarjenje slovenskega demokratskega časopisja!

+ Nova izjava sv. očeta. Kardinalu O'Connellu je sv. oče Pij XI. naročil, naj v njegovem imenu pritrudi pozdravi ameriško ljudstvo, ki ga je vedno občudoval za njegovo bodrost in energijo. Nato je dejal: »Washingtonska konferenca je storila veliko za pomirjenje sveta in moja velika želja je, da doprinesem k vzpostavitvi miru in soglasja med narodi... Naj Bog blagoslovi veliko ameriško ljudstvo!«

+ Jugoslavija in konferenca v Genovi. Belgrajski listi javljajo, da je naša vlada že imenovala komisijo, ki bo zastopala Jugoslavijo na konferenci v Genovi. Komisija se je razdelila v sekcije in že določila posamezne referente.

+ Izjava Kameneva. Ob priliki svoje izvolitve za predsednika moskovskega sovjeta je Kamenov izjavil: »Genovska konferenca bo arena najrazličnejših pretenzij, toda mi bomo svoje zahteve naslanjali na voljo ruskega delavskega in kmetijskega ljudstva. Upamo, da bo konferenca naše predloge sprejela. Svoje svobode, ki je bila priborjena s trdim delom tekom štirih let, pa na diplomatičnem sestanku v Genovi ne bomo prodali. Predsednik naše delegacije bo v Genovi povedal, da nam gre primerno mesto pri gospodarski obnovi sveta. Ne bomo pa trpeli, da bi se uresničil načrt naših sovražnikov, ki žele iz sovjetske Rusije napraviti deželo kolonialne eksploatacije. Mi se bomo proti tej nameri borili z isto vztrajnostjo in trdnostjo, s katero smo dozdaj zavrnili vse reakcionarne atentate proti Rusiji delavcev in kmetov.«

+ Razcepitve agrarne stranke na Češkem. Slovaški poljedelci, ki so dosedaj pripadali skupni agrarni stranki, so se od iste odcepili in na zborovanju, ki se je dne 7. febr. vršilo v Hromnicah na Slovaškem, sklenili ustanovitev stranke slovaških malih posestnikov. Stranka se bo imenovala: Slovaška domovina in se bo borila za popolno avtonomijo Slovaške.

+ Občinske volitve na Češkem. Letos bi se morale na Češkem vršiti občinske volitve. Kakor poročajo nekateri listi, so se stranke vladne večine sporazumele, da se volitve odgodijo za eno leto.

+ O prikrijutvi Avstrije k Nemčiji piše belgrajsko »Vreme« z dne 7. febr. in dokazuje, da bi nameravana prikrijutve pomenila za Jugoslavijo veliko nevarnost, ker pomenjata Berlin in Dunaj golo vtelesenje revanšne misli proti Franciji. Za Jugoslavijo in za Francijo je Berlin tudi za bodočnost jako nevarno mesto. Iz tega razloga mora Jugoslavija podpirati v tem pogledu politiko Francije, to pa tem bolj, ker mora avstrijsko vprašanje priti kmalu na dnevni red evropske politike. — Ta izvajanja so zanimiva z ozirom na izjavo našega novega poslanika na Dunaju, g. Tihomirja Popoviča, ki je v svojem nastopnem govoru predsedniku avstrijske republike zatrjeval, da bo Jugoslavija Avstrijo po možnosti podpirala in ji pomagala. Če ima »Vreme« prav, bi bila naša politična smer napram Avstriji diktirana bolj od francoskih kakor od naših interesov.

+ Definitivni razkol v carigradski patriarhiji. Dočim so v Carigradu ustoličili nedavno od carigradskega fanarja izvolje-

nega patriarha vzhodne pravoslavne cerkve, je atenski sveti sinod sklenil izvoliti protipatriarha, ker je carigradski patriarh Melety Metaksakis venizelist. S tem bi bil razkol v carigradski, oziroma vzhodni pravoslavni cerkvi, definitivni. Pa so ljudje v Sloveniji, ki priporočajo slovanskim k'loščanom orientacijo napram vzhodu!

Dnevna novice.

— Z vsvo rezervno. »Giornale d'Italia«, ki ima zveze s popolari, trdi, da se je glasovanje v konklavu vršilo sledeče: Pri prvem skrutiniju je »konservativna« skupina kardinala Merry del Vala oddala svoje glasove kardinaloma Lafontainu in Merry del Valu, »moderna« pa kardinaloma Maffiju in Gasparriu. Pri sledečih skrutinijih je prva skupina združila svoje glasove na kardinala Lafontaina druga pa se je vedno cepila na Maffija in Gasparrija, ki sta skupaj dobila dve tretjini vseh glasov. Nato je kardinal Maffi v sija nem govoru prosil sveti kolegij, da združi vse svoje glasove na kardinala Rattija Tako je ta dobil dve tretjini vseh glasov. Bila sta kardinala Vanutelli in Maffi, ki sta svetovala sv. očetu, da podeli blagoslov »urbi et orbi« z zunanega balkona sv. Petra.

Ij Požar. Včera, ob pol 12. uri ponoči je nastal požar v dimniku belgijske vojašnice. Požarna bramba se je takoj po 5 minutah odpejala na lice mesta in pravčasno omejila večjo nesrečo.

— Umril je na Dunaju dne 9. t. m. sekijski načelnik v p. grof Rudolf Chorskiy, bivši dvorni svetnik pri deželni vladi v Ljubljani. Pokojni je bil skozi celo življenje vzoren sin katoliške cerkve in je kazal svoje prepričanje tudi na zunaj, četudi često ne brez žrtev. Svetila mu večna luč! Globoko prizadeti rodbini naše sožalje.

— Brezglavo postopanje vojaške oblasti. Pred enim mesecem smo dobili poziv tisti, ki smo bili potrjeni h kraljevi morarici. Čas zglasitve je bil določen na 10. svečana ob 8. uri v belgijski vojašnici. Vsi smo se pripravili, pokorni pozivu, odpovedali službe, kjer smo bili doslej zaposleni, uredili vse potrebno ter se poslovili od svojih dragih. Šli smo popolnoma dostojno in trezni k zglasitvi, tam pa so nam gospodje od vojaške komande mlstno povedali, da je vpoklicanje za nedoločen čas odloženo. Kam naj se za ta nedoločen čas obrnemo, nam pa niso povedali. V službo, kjer smo bili doslej, nas za ta nedoločen čas ne sprejmejo nazaj. Od česa pa naj tedaj ta nedoločen čas živimo? Mar naj gremo kidač sneg? Prosimo vojaško oblast, da nam preskrbi za ta nedoločen čas službe, ali pa naj nam plača stroške, ki jih bomo imeli v tem nedoločenem času! — Prizadeti.

— Požar v cerkvi v Šmartnem pri Kranju. V noči od 9. na 10. t. m. je nastal na podstrežju cerkve v Šmartnem pri Kranju ogenj, ki se je hitro razširil. Na lice mesta je takoj pribitelo ljudstvo iz Strazišča kakor tudi požarne brambe iz bližnjih vasi ter iz Kranja. Nesreče pa niso mogli preprečiti, ker ni bilo nič vode na razpolago. Upamo, da bo obok cerkve vzdržal, da nam ne pogori vsa cerkev. Najsvetejše so prenesli v požaru cerkev v Strazišču. Kako je ogenj nastal, se še ne ve. Ko to poročam cerkev še gori.

— Velikanski zameti na Krasu. Iz Zagorja na Krasu se nam piše: Zanjne dni so tukaj taki snežni zameti in viharji, da tega nihče ne pomni. Nekatero hišo so s snegom prav zazidane, da ljudje ne morejo ven. V šoli ni nobenega otroka, mrliča — 21letnega fanta — niso mogli niti v cerkev prinesiti. Ubogi ljudje, ki nimajo drv. Vsed tolikega snega bo gotovo nastala povedan.

— Zahvala. Odbor Slov. dijaške zadruge na Dunaju se v imenu svojih členov vsem onim dobrotnikom, ki so s svojimi darovi prispevali božični nabiralni akciji, najpristrajše zahvaljuje.

— Razpisuje se služba okrožnih zdravnikov za zdravstvena okrožja: Križevci — Prekmurje. Breg pri Pljuju in Dravograd ter mesto asistenta na kirurzičnem oddelku splošne bolnice v Mariboru. Interesentje se opozarjajo na razpis v Uradnem listu.

— Beda železničarjev. Prejeli smo: Pišete, da je 30 železničarjev od železnice proč in da jih pojde še več. Prav imajo, da si poiščejo drugod zaslužka, da jim ne bo treba stradati in prezebovati, kljub temu, da delajo. A to so sami mladi, ki svoje še ne izrabljene moči postavijo kakemu privatnemu podjetju na razpolago. Kaj pa naj naredi oni, ki so svojo mladost in moč pustili pri železnici in si danes po 30 letih drž. službe ne morejo kupiti niti para čevljev zase, kaj žele za družino. Službe opravljati v lahki obleki in razdrapanih čevlji ob pičli hrani in tej hudi zlini ne more nihče brez nevarnosti za svoje zdravje. Kam naj gredo ti? Kam naj se obrnejo? Če se tej ogromni bedi kmalu ne opomore, ne bo treba štrajka, ne pasivne rezistenc, ker bomo eden za drugim izginali tja, kjer ni ne mraza, ne pomanjkanja.

— Obvezni polletni tečaj na državni podkovski šoli v Ljubljani se prične dne 1. aprila 1922. Za vstop v tečaj je vložiti pri vodstvu državne podkovske šole v Ljubljani do dne 10. marca t. l. prošnjo ter ji priložiti: 1. rojstni in krstni list, 2. domovinski list, 3. zadnje šolsko izpričevalo, 4. učno izpričevalo, 5. ubožni list, 6. naravstveno izpričevalo. Pouk v podkovski šoli je brezplačen. Učenci dobivajo redno državno podporo ter imajo prosto stanovanje v zavodu. Skrbeti pa morajo sami za hrano in potrebne učne knjige. Poleg podkovstva se poučuje ogledovanje klavne živine in mesa. — Državna podkovska šola v Ljubljani, dne 10. februarja 1922.

— Sora. Dramatični osek prost. gasilnega društva v Sori priredil v nedeljo, dne 12. februarja v gasilnem domu 2 burki. Vspored: 1. Petje. Planinar: Vso noč sem čakala. Zaostali pišč. 2. Zdravnikov strežnik. V ječi. — Čisti dobiček je namenjen za popravo gasilnega orožja.

— Prepoved maskarad v Berlinu. Policijsko ravateljstvo v Berlinu je izdalo naredbo, s katero se zelo omejuje vse predpustne prireditve in plesi, posebno maskirano. Za kršitev odredbe so določene velike kazni.

— Plaćevanje takse za švicarski vizum. Švicarski konzulat v Zagrebu opozarja vse interese, da se osedaj naprej računajo takse za vizum za potovanje v Švico ali preko Švice po dnevnem kurzu švicarskega franka in ne več po uradnem kurzu, ki je bil do sedaj v veljavi.

— Okraden od šepnih tatov. Fridrih Kalb, usnarj iz Brežic, se je te dni peljal v Zagreb, da nakupi gotove stvari. Ko se je hotel odpejati domov, je opazil, da mu je neznan šepni tat ukradel iz nolranjega žepa listnico z 10.000 kronami. Tatvino je prijavil policiji.

— Detektiv pred sodiščem. V Sarajevu je prišla te dni razprava proti trem detektivom radi zlorabe uradne moči. Dva sta obtožena velikih tatvin, eden pa malomarnosti, ker mu je na precej nepojasnjen način ušel velik zločinca, katerega bi moral prepeljati v Belgrad.

Štajerske novice.

š Konjice. V nedeljo, 12. t. m. se vrši ob pol 12. uri v občinski posvetovalnici v Konjicah občni zbor Jugoslovenske Matice, podružnice Konjice. Vabljeni vsi člani in zaupniki ter društveni prijatelji celega konjiškega okraja.

š Občni zbor »Zdravniškega društva« v Mariboru se vrši v četrtak 16. februarja 1922 ob 6. uri zvečer v gostilni »Maribor« na Grajskem trgu v Mariboru. Zdravniki, ki nameravajo prenočiti v Mariboru, naj se dva dni pred občnim zborom javijo pisмено pri društvenem tajniku.

Gospodarstvo.

BORZA.

Curih 11. februarja. (Izv.) Berlin 258, Newyork 514, London 22.50, Pariz 43.95, Milan 24.00, Brusel 42, Budimpešta 0.50, Zagreb 1.65, Varšava 0.18, Dunaj 0.19, avstrijske krone 0.08.

Berlin, 11. februarja. (Izv.) Devize: Berlin 6.83, Budimpešta 30.41, Milan 909.50, Praga 375.10, Pariz 1708.95, London 809.10, Newyork 109.80, Curih 3901.05.

g Konkurz francoske banke. Banka Claude de Lafontaine v Parizu je ustavila izplačila. Deficit znaša 15 milijonov frankov. Banka obstoji 90 let. Glavnica znaša 25 milijonov frankov.

g Českoslovaška trgovina preko Trsta. Českoslovaška je v preteklem letu izvozila v Trst 4047 vagonov blaga (leta 1920 4244 vagonov), a uvozila iz Trsta 2160 vagonov (leta 1920 4119 vagonov).

g Novo rumunsko posejilo v inozemstvu. Rumunska vlada bo najela v Ameriki posejilo v svrhu sanacije svoje valute.

g Svetovni bitni trg. Promet na svetovnem žitnem trgu je zelo živahen. Kljub visokim cenam se je mnogo kupovalo. Leto velja za Ameriko in za konsumne evropske pokrajine, kjer je bilo več kupcev, kakor blaga. Največ zalog ima Severna Amerika, in sicer okrog 110.000.000 bušlov.

g Za ureditev predvojnih dolgov. Te dni se pričnejo v Belgradu pogajanja med našo državo in med Avstrijo, katero zastopa več politikov, njim na čelu dr. Bartsch. Gre za finančna vprašanja in ureditev predvojnih dolgov.

g Promet naših čekovnih uradov. Poštna hranilnica v Sarajevu ter čekovna urada v Ljubljani in v Zagrebu izkazuje za mesec december 1921 slodeč promet: Vlog in izplačil je bilo skupaj 347.802 a prometom od 4218 milijonov kron. Stanje vlog je znašalo koncem decembra 836 milj. kron, a imejiteljev ček. urada skupno 7036. V letu 1921. so imeli vsi trije zavodi 3.449.823 manipulacij s skupnim prometom 31 milijard 604 milijonov kron, in sicer Ljubljani 11.844 milijonov K. Zagreb 12.444 milijonov kron, Sarajevo 7310 milijonov kron. »Jugoslovanski Lloyd« poroča, da bo od čekovnih uradov edino Zagreb izkazal za preteklo leto aktivno bilanco 3 milijone kron.

g Veliki semenj v Parizu. Prihodnji veliki semenj v Parizu se bo vršil od 10. do 25. maja 1922. Interesentom so nekatere nanj se nanašajoče tiskovine na razpolago v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Prosveta.

pr »Zikov kvartete« je ponovil svoj koncert 6. febr. v dvorani Filharmonične družbe. Na vzporedu so bili klasični Beethoven (g-dur), čvstven, formalno do skrajnosti jasni Smetana (e-mol) »Z mojeg življenja« in ognjiviti, globoki Dvořák (klavirski kvintet v A-duru). Dvorana sama je kot naklešč za tako intimno glasbo, da se tudi najrahljejši drobec v njej uveljavi z vsem svojim pomenom. Igrali so izvrstno, marsikaj je bilo naravnost sijajno, vsi štirje igralci so nedeljiva enota. Kot iz enega središča se razvijajo motivi v štiri različne organe, katerih vsak vrši svojo nalogo samostojno, tako da se vsaka pomembna misel kateregakoli instrumenta jasno svetli iz skupne glasovne mase, zlati ker se vsi instrumenti z rahločutno dvorijivostjo umikajo temu, ki ima kaj važnega povedati. Seveda je za tako igro treba tudi umetnikov, ki nimajo samo velike tehnične usovernosti, marveč tudi tenek čut za umetniške lepote. Brez tega čuta, ki mora v veliki meri biti lasten vsaj glavi te umetniške zveze, bi bila ta jasnost, pred vsem pa ta toplota in čvstvena zvočnost nemogoča; nemogoče bi bilo zlasti pri novejših skladbah tako globoko zajeti v mehko čvstvenost, ki se je stopnjevala do strastnosti, se dati užgati silnemu ognju, ki n. pr. gori v Dvořaku. Če bi hoteli umetnike posamiti presojati, bi morali pač priznati, da smo v prvih goslih (v R. Ziki) čutili glavo in misel, voljo in srce, dasi smo veliko gorkoga čvstva zasledili tudi v ostalih instrumentih, morja še največ v violi. Celo se nam pa še danes zdi, da nima prav prvovrstnega instrumenta, kakaj čeprav se z gotovostjo čvsti, ima igralec varen in gibek lok, z umetniškim čutom vojenega, se mu vendar glas celo v najsilnejšem zagonu ne more iznebiti vsaj rahle zastitice, ki gotovo ni nameravana. Seveda se uho, ki je prišlo samo uživati, pa ne presojati, tega niti zavedati ne more, in užitek je bil tudi za te, ki so presojali velik. Zelimo le, da bi imeli priiliko to izborno komerno zvezo še prav pogosto slišati. Niš se zato ne čudimo, če gre pred njo dober glas, za njo pa se razlega slava. K.

Narodno gledališče.

Drama.

Nedelja, 12. februarja (popoldne ob 3. uri): Revizor. Izven.

Nedelja, 12. februarja (zvečer ob 8. uri): Hamlet. Izven.

Poned., 13. februarja: Prekrasne Sabinke. C. Torek, 14. februarja: Zaprtó.

Opera.

Nedelja, 12. februarja popoldne ob 3. uri: Labodje jezero. Izven.

Poned., 13. februarja: Zaprtó.

Torek, 14. februarja: Cavalleria rusticana. Plesna legenda. D.

Ljubljanske novice.

Ij Volitve v mestni šolski svet. V vseh rečeh »najbolje informirano« »Jutro« se hoče norčevati iz klerikalnih Slomškarjev, ki so pri volitvah v mestni šolski svet dobili 54 glasov, in jim očita nevednost, ker so volili g. nadržitelja Lužarja, ki nima v Ljubljani pasivne volilne pravice. Pripomnili bi predvsem, da je za vseskozi »napredno« Ljubljano dosti, da so dobili Slomškarji 54 glasov, ker je to ena četrtina. Načelje bi vprašali »Jutro« in njegove pristaše, kako so bili informirani oni, da so postavili na volivno listo kot namestnico gospodično učiteljico, ki zdaleka ni napredna v njihovem zmislu, ker je včlanjena v strogo »klerikalni« Marijini družbi? Socialni vestnik.

Ij V šentpeterskem prosvetnem društvu predava v ponedeljek dne 13. t. m. ob pol osmi uri zvečer g. prof. dr. Rožman o temi: Cerkev in država. Prilide v kar največjem številu Vstop prost. — Po predavanju odborova seja.

Ij Prosveta za stolno župnijo in šolski okraj ima prihodnji ponedeljek ob osmi uri zvečer v Rokodelskem domu običajno predavanje. Predaval bo g. prof. Janko Mlakar, ki ga naši somišljeniki iz prejšnjih predavanj poznajo kot izbornega govornika.

Ij Danes dopoldne ob pol 11. uri se vrši mladinski simfonični koncert orkestralnega društva Glasbene Matice z istim sporedom, kakor se bo vršil v ponedeljek zvečer. Vstopnice za ta mladinski koncert se dobivajo v preprodajni uri pred koncertom pred koncertno dvorano. Občinstvo pa opozarjamo, da je za ponedeljški simfonični koncert še polovico sedežev na razpolago, ki se dobivajo cel dan v pisarni Glasbene Matice, Gosposka ulica 8, I. nadst., na večer koncerta pa pri blagajni. (K)

Ij Sestanek slovenskih zdravnikov. V torek 14. t. m. ob 5. uri popoldne se vrši na dermatološkem oddelku splošne bolnice sestanek Slovenskega zdravniškega društva v Ljubljani z dnevnim redom: 1. Poročilo o naredbi min. nar. zdravja glede izpolnjevanja tiskovin za statistiko spolne bolnih. 2. Poročilo o poteku pogajanj z zavarovalnicami. Prosjajo se g. kolegi, da se ga radi važnosti posvetovalnih predmetov sigurno udeležijo. (K)

Ij Najstarejši postrežek v Ljubljani je 80letni Eppich Matija, št. 25, kateri je že od l. 1872. član društva Prvih ljubljanskih postrežkov. Moš opravilja že nad 50 let v Ljubljani postrežniško službo, bil je vedno pošten in delaven in je z veseljem prevzel vsako delo. Visoka starost mu onemogočuje zaslužek, spominjajo pa se ga njegovi tovariši postrežkičlani omenjenega društva in mu pomagajo po svojih močeh. Mogoče se spomni nanj tudi kdo izmed njegovih številnih nekdanjih »klijentov«, kar starček gotovo zasluži.

Ij Ljubljanska kreditna banka je ustanovila v Novem Sadu podružnico, ki je pričela poslovati dne 1. februarja 1922.

Ij Drsanje na zamrli Ljubljanci. Na Prulah je Ljubljanka zamrznila. Na listem mestu je Ljubljanka globoka 3—4 metre. Zamrzajena Ljubljanka je privabila na stotine dečkov in deklic, ki so se tam drsali, ne vpoštevujoč velike nevarnosti, ker je tu in tam že led pokal. Polcija je otroke preganjala, toda otroci je niso slušali. Naznanjenih je pet drsalcev. Ker je drsanje na Ljubljanci silno nevarno, bo policijsko ravateljstvo strogo kaznovalo drsalce še otroke in njihove starše, kateri so odgovorni zanje.

Ij Uren tat. V Pražakovi ulici je izpela Marija Močnik posteljno preprogo, ki ji je padla na cesto. Mariška je hitela na cesto ponjo, toda medtem jo je že odnesel neki — tat.

Ij Napad. Na Cesti na Loko je neznan vojak napadel gostilničarja Josipa Kančuša. Vojak je zaklical nad Kančušem: »Ti si listi, ki imaš gostilno pri Pečarju!« ga zgrabil in vrgel ob tla, mu grozil z ba'onetom in zbežal.

Ij Prehuda kritika. France Stopar je žel dne 10. decembra ob 423 uri po Poljanem nasipu domov. Med potjo je srčal policijskega nadstranika Blaža Balča, katerega je nahrllil: »P..... pes primorski, si prišel v Ljubljano, da te tukaj hranimo, pr..... begunec!« — Sedel bo za to 48 ur v zaporu.

Ij Ameriški boksanje. V Dragomlju je hotel Andrej Šček svojemu prijatelju Valentinu Lenaršiču polkazati, kako se po ameriško boksa, kar pa Lenaršiču ni nič ugaňalo in je po slabi kranjski navadi potegnil nož in ranil Ščka na senu, potem je pa še gostilničarja udaril z nožem po licu, ker je miril.

Ij Star tat je leta 1896 rojeni Janez Istenič. Pri vojakih je bil 15. maja 1919 obojen zaradi tatvine na 4 mesece ječe, v Trzinu je bil obojen leta 1913 enkrat na 7 dni in drugič na 14 dnevni zapor: v Ljubljani je bil obojen radi tatvin leta 1913 na 7 in leta 1914 na 1 mesec strogega zapora. Meseca novembra 1921 se je priklatil v Julijske Benečije na Brdo pri Viču, kjer je vpicil v stanovanje svoje sestre Marije Istenič, kateri je odnesel blaga, vrednega 2540 kron. Obojen je bil na 3 mesece težke ječe.

Ij Tatvina v tramvaju. Ko se je v soboto dopoldne peljala železniška upravitelica Emilija Laubscher od kavarne Evropa do pošte, ji je bila ukradena torbica, v kateri je imela 300 K denarje in zlato verižico z uro.

Orlovski vestnik.

Izredni občni zbor Ljubljanskega okrožja se vrši v ponedeljek 13. febr. ob pol 8. uri zvečer v gostilniških prostorih g. Peterlina (Rokodelski dom). Bratski očevid naj se v velikem številu udeležijo. — Odbor. (K)

Tisoče ljudi v vseh deželah sveta uporabljajo že 25 let prijetno dišeči

Feller-jev „Elsafluid“

kot kosmetikum za negovanje zob, zobnega mesa, glave, kot dotatek k vodi za umivanje, ker je radi svojega antiseptično čistega, osvežujočega delovanja najboljšega učinka. Ravnotako je priljubljen kot krepko, blago delujoče in vrio prijetno sredstvo za drgnjenje hrbta, rok, nog in celega telesa. Je mnogo močnejši in delujoči kot Francosko žganje in najbolje sredstvo te vrste. Tisoče priznanj! Z zamotom in poštnino za vsacega: 3 dvo-nate ali 1 specijalna steklenica . . . 48 K.

Za prodajalce:

12 dvojn ali 4 spec. steklenice 168 K
24 . . . . . 8 280
36 . . . . . 12 394

poštine prosto na Vašo pošto. Kdor pošlje denar naprej, dobi se popust v naravi.

Dobi se tudi: Eliza obliž za kurja ocesa 5 in 750 K; Eliza mentolni črtik 12 K; Eliza nospalni pršek 11 K; prisilno Eliza ribje olje 85 K; Eliza voda za usta 36 K; Eliza kolonska voda 41 K; Eliza šumski miris 41 K; Glicerini 6 in 30 K; Ljubi Lusoform 30 K; kineski čaj 3 K; Eliza mrčmu pršek 15 K; sirup za podgane in miši po 12 K.

EUGEN V. FELLER, lekarnar
Stabica donja, Elsatrg 134, Hrvatsko.

Kdor bi kaj vedel o Albinu RENKO, bivšem vojaku 17. pp., 14. stotn., nazadnje stanujočem v Dornbirnu na Predariskem, ki je bil v letu 1914. nevarno ranjen v bitki pri Grodeku v Galiciji, naj sporoči svoj naslov na upravo SLOVENCA pod imenom: »RENKO«. — Posebno velja ta prošnja njegovemu vojnemu tovarišu, ki ga je videl ranjenega na bojišču in o tem pravil v neki brivnici. Vsaka zanesljiva vest se bo dobro nagradila. 513

Grajsčina Loka pri Zidanem mostu potrebuje neoženjenega

vrtnarja.

Prosta hrana in stanovanje. Plača po dogovoru. Oglasiti se je zadnji čas do dne 28. februarja 1922. 525

Išem delavno, snažno ženo

od 30 do 40 let, ki zna samostojno gospodinjiti. Plača po dogovoru. Naslov pove upravnštvo SLOVENCA pod šte. 494.

Restavracija

(opremljena) na Blejskem gradu s 16 sobami za tučce, se odda v najem. Ustne ponudbe sprejema: KENDOVA GRAJSKA UPRAVA NA BLEDU. 508

Zalostnega srca javimo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš ljubi oče, ozir. sopro, brat, stric itd., gospod

Franc Poljanšek
živinozdravniški pomočnik

dne 11. i. m. po kraški, mučni boleznj preminul v 79. letu in bo 12. februarja popoldne ob 3. uri na Vrhniki pokopan.

Sv. maša zadušnica se bo- de darovala 17. i. m. ob 8. uri v cerkvi sv. Pavla.

Vrhnika, 10. februarja 1922.

ZALUJOČI OSTALI.

Zupanstvo občine Raka pri Krškem išče večjega in občinskega tajnika izurjenega ORGANIST. Letna plača v denarju 20.000 K in v biri 15.000 K ter prosto stanovanje. Vzame se tudi samo obč. tajnika z mesečno plačo 1650 K, s postranskimi zaslužki in prostim stanovanjem v občinski hiši. Nastop službe s 1. event. 15. marcem. Ponudbe je vlagati pri županstvu Raka do 22. februarja 1922.

PRODA SE več moških oblek in površnikov ter ževlji št. 40, 41. Vpraša se dopoldne: Dvorni trg št. 1. II. nadstropje na levo, Ljubljana. 497

Usnjat plašč (dolg), podložen, se cenó prodá. Poizve se pri krojaškem mojstru J. KREC, Dunajska cesta št. 9, Ljubljana. 496

KONTORISTINJA večja slovenske in nemške korespondence, strojepisja in stenografije, kakor tudi drugih pisarniškkih del, se sprejme v veletrgovini v Ljubljani za takojšen nastop. Ponudbe z navedbo dosedanje službe in zahteve plače je nasloviti na upravnštvo SLOVENCA pod šifro: »Stalno mesto 478c.

SALAME
I. vrste
novo blago popolnoma godno dobiva se povsod!

Prva hrvaška tvornica salam, suse-nega mesa in masti

M. G. vrhovč sinovi d. d.
Petrijna.

Glavno zastopstvo za Slovenijo
R. Bunc in drug
Ljubljana
Celja - Maribor

Kupim parcelo v bližini cestne železnice, tudi izven mesta, toda v bližini. Ponudbe na upravnštvo SLOVENCA pod: »SOLČNA LEGA 524c.

Pianola

Samograalni stroj, ki se pristavi k pianinu ali klavirju, kakor tudi 100 kosov not. dela prvovrstnih skladateljev, se takoj prodá za 12.500 Din. Le resnim reflektan- lom je na ogled pri tvrdki G. F. Juršek Ljubljana, Wolfova ulica št. 12. 515

OGLAS. V Zirovnici na Gorenjskem se bode vršila

JAVNA DRAŽBA

dne 19. februarja 1922 ob 3. uri popoldne na licu mesta. — Prodala se bode HISA št. 23 z gospodarskim poslopjem, vrt za zelenjavo, sadni vrt in dve njivi. Pro- lajalec: KAROL NEUMAN, klepar. 503

Igralne kartel

Geč in drug, Maribor
Glavna tobačna zaloga

Prodaja 5 vagonov drv

se vrši na južnem kolodvoru v Ljubljani dne 18. februarja t. l. ob 10. uri na javni dražbi. — Postaja Ljubljana glavni kol.

POZO! V Vižmarjih blizu postaje se ugodno prodá lepa hiša z dvema stanovanjema z električno lučjo, vodovodom, z ulivo in sadnim vrtom, primernim za stavlbiče. — Pojasnila daje STEFAN ERMAN, št. Vid n. Ljubljano 4.

Staro zlato, srebro, nerabljen denar in drugo kupujem po najvišjih cenah. — Uradne ure od 9. do 12. dopoldne. —

J. Augustin
trgov. z zlatom in srebrom, Ljubljana, 522 Dunajska cesta št. 36.

Posojilo.

Tvarniško podjetje potrebuje za razsirenje obrata večje posojilo proti vknjižbi na prvem mestu. Cenj. ponudbe pod šifro VISOKE OBREŠTI 501 na upravnštvo SLOVENCA.

PERJE
kokoške in puransko se more dobiti v vsaki množini po dnevnih cenah pri **E. Vajda** veletrgovina perutnine, Čukovec, Medjimurje. 482

ASTRA
DIONIČARSKO DRUŠTVO U ZAGREBU
PRERADOVIČEVA 2

PETROLEJ
RAFINIRANI BIJELI
BENZIN
SVIH GRADACIJA
PLINSKO (SIROVO) ULJE
STROJNI CILINDERSKA - ULJA -
AUTO ULJA
TOVOTNA MAST
UZ NAJJEFTINIJE DNEVNE CIJENE SA SKLADIŠTA

BRZOJAVI: ASTRA ZAGREB
INTELEFON: 23-88
POSLOVNICA: PRERADOVIČEVA 2

ŠTAMPILJE
GRAVEUR
ANT. ČERNE
LJUBLJANA
DVORNI TRG 1

Katalog franko

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI naznanja, da je otvorila 1. februarja 1922 v Novem Sadu podružnico, ki bo poslovala pod tvrdko

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Novem Sadu.

Nova podružnica bo izvrševala vse v bančno stroko spadajoče posle, sprejemala vloge na knjižice in v tekočem računu proti ugodnemu obreslovanju dajala vsakovrstne kredite, izvrševala nakazila v tu- in inozemstvo, prodajala in kupovala vrednostne papirje, valute in novce, sprejemala borzna naročila i. t. d.

FRANCOŠČINO poučuje temeljito izven doma diplom. učiteljica. Prijave se sprejemajo v ponedeljek, sredo in petek od 14. do 16. ure na Poljanski cesti št. 23 (Miklavčič roj. Bouvard). 516

Pozor, kolesarji!
Pošljite rabljena dvokolesa v popolno pre- novo, emajliranje z ognjem in poniklanje. Na željo se kolesa tudi shranijo čez zimo
F. Batjel. Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. 4434

Klobuke in slamnike vseh vrst, od preprostih do najfinejših, nadi vedno tovarna klobukov in slamnikov

Franc Cerar, Domžale (Stob).

V popravilo prevzema tudi vsa tozadevna dela ter preoblikuje po najnovejši modi. Popravila se sprejemajo v Ljubljani vsa- to sredo pri tvrdki KOVACEVIC & ERMAN, Prešernova ulica št. 5, na dvo- išču, desno, kjer se ob sredah tudi dobe popravljeni predmeti. 8707

ŠPANSKA BOLEZEN

pojenjuje in neha, ako pijete pravi medicinal

Mascotte Cognac.

Dobiva se v vsaki boljši trgovini.

„Miva“ d. d. Sarajevo.

Star papir

kupuje stalno po dobrih cenah cele vagone kakor tudi manjše množine. Ponudbe naj se vpošljejo na: ZDRUŽENE PAPIRNE VEVCÉ PRI LJUBLJANI, POSTAJA ZALOG.

Naročite

za čas pomladanske potrebe

gospodarske stroje

pluge, sejalnice, brane pri tvrdki

„Orbis“ d. d.

Zagreb, Paromlinska cesta 1.

Telefon 10. Brzojavi: Orbis-Zagreb.

Glavno zastopstvo
preorazredne svetlobne tvornice
Rud. Sack, Leipzig-Plagwitz.

Prometni zavod za premog d. d. v LJUBLJANI

prodaja iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentjanski in trboveljski premog

vseh kakovosti in v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava prima čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo ter kovaški in črni premog

Naslov: Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Nunska ul. 19

„KRISTAL“

družbe z o. z.

tovarna ogledal in brušenega stekla

Maribor, Vrbanova ulica 1

Brzojavi: Kristal Maribor. — Telefon številka 213

Nova, moderno urejena tvornica izdeluje zrcala raznih oblik in velikosti od najpreprostejših do naj- finejših; ima na izbero kristalno steklo (brušeno) v poljubnih vzorcih za opremo pohištva, za napise tvrdk in varnostno steklo za vrata; prevzema izdelavo vlaganja brušenega stekla po različnih vzorcih v medenino (mesing) za vrata itd. Poškodovana zrcala se sprejemajo v popravo. ☞☞☞ Točna postrežba! ☞☞☞ Zmerne cene!